

СТАНОВИЩЕ

от доцент Невяна Георгиева Фесчиева, дм

по конкурсна процедура за заемане на академичната длъжност „доцент”
по област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално
направление 7.4. Обществено здравеопазване, научна специалност Управление на
здравните грижи за нуждите на Катедра „Здравни грижи“, Филиал Велико Търново,
МУ-Варна, обявен в ДВ, бр. 07/23.01.2024 г.

Със заповед № Р-109-114 от 22.03.2024 г. на Ректора на Медицински университет
“Проф. Параскев Стоянов” – Варна и съобразно доклад с вх. № 033-95/06.03.2024 г. от доц.
Весела Иванчева, дм Директор на Филиал Велико Търново и въз основа на протокол
№ 210/14.08.2023 г. и решение по протокол № 2/18.03.2024 г. на Академичния съвет съм
избрана за член на Научното жури по посочената процедура. С протокол № 1/01.04.2024
г. от първото неписъствено заседание на Научното жури съм определена да изготвя
становище.

Единствен кандидат в конкурсната процедура е гл.ас. Жана Георгиева Павловска,
д.оз. от катедра “Здравни грижи”, Филиал Велико Търново, МУ – Варна. Тя отговаря на
*допълнителното условие по конкурса-кандидатите да притежават професионална
квалификация „Акушерка”*.

1. Кратки биографични данни и кариерно развитие на кандидатката.

Родена е на 10.12.1961 г. в гр. Каспичан, Шуменска област. **Образование.** През 1983 г. завършва
средно медицинско образование, специалност „акушерка” в Институт за здравни кадри „Д-р
Ненчо Николаев”-Варна. Полувисше образование придобива през 1995 г. в ПМИ
„Д-р Върбан Генчев”-Велико Търново. След обучение (1997-2000 г.) във ВМИ-Плевен
придобива ОКС „бакалавър” по специалност „Здравни грижи”; в 2007 г. пак там получава
ОКС „магистър”, по специалност „Управление на здравните грижи”. През 2018-2020 г. е
докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Здравни грижи” на МУ-Варна по
докторска програма „Управление на здравните грижи”. След успешна защита на
дисертационен труд на тема „Продължаващото обучение на акушерката – иновативни
образователни подходи” ѝ е присъдена ОНС „доктор.” През 2023 г. завършва
специализацията си по „Обществено здравеопазване.”

Допълнителна квалификация. Гл.асистент Жана Павловска проявява постоянен стремеж
за професионално усъвършенстване, доказателство за което са 54 –те завършени от нея
курсове за следдипломно обучение. Сред тях заслужават отбелязване някои от периода на
академичната ѝ кариера, тъй като са свързани с нейната изследователска работа

„Педагогическа компетентност I ниво“ 20 март – 14 май 2017 г.; „Examination of the newborn“ 12-18.02. 2018 г., Сертификат от University of Central Lancashire, Англия; „Следродилна патронажна акушерска грижа“ -2020 г.; „Професионално изпепеляване и управление на персонала в условията на коронакриза“ два модула 2021г.; „Новородени деца на майки с COVID-19 инфекция“ .2022 г.; „Протективен ефект на кърмата върху инфекциозни заболявания на отделителната система“ 2023 г.; „Съвременни възможности на майчино-феталната медицина“ 2022г.; „История на медицината“ 2022 и 2023 г.

Професионално-трудов път. Веднага след дипломирането си започва работа като акушерка във Филиална поликлиника, с.Ресен, Великотърновска област(1983-1987 г.). От 1987 г. до 2015 г. професионалното ѝ развитие е свързано с МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“- Велико Търново- неонатологично, гинекологично отделения, старша акушерка на Акушеро-гинекологично отделение. Академичното ѝ развитие започва през 2015 г. като асистент, а от 2020 г.-гл.асистент в катедра „Здравни грижи“ Филиал Велико Търново.

Участие в научни и образователни проекти. Участвала е в четири проекта: „Продължаваща подкрепа за деинституционализация за децата и младежите“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.; „Студентски практики – фаза 2“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“- през 2020/21 и 2021/22 учебни години; „Социално включване“ за работещи в родилни отделения и работещи пряко с бебета и малки деца с увреждания, МТСП, 2014г.; Наставник и обучител на новопостъпили акушерки и санитарии по проект „По близо до работа“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2013-2014 г.

Чужди езици и членство в организации. Владее писмено и говоримо руски, а английски език - на ниво В 2. Членува в Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) и от 2003 г. и до момента е председател на Регионалната колегия във Велико Търново. Работата ѝ е високо оценена. Носител е на престижната награда, статуетката на Лесескепра за 2014 г. – първо място на национално ниво в категорията „Ръководител по здравни грижи“. В Регионалния координационен съвет е координатор по: Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2012-2016 г.; 2021-2024 г.;Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в РБългария 2021- 2025 г.;Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити 2021-2030 г.

Обобщение: гл. ас. Жана Павловска в своя 40 годишен трудов стаж се е посветила изцяло на акушерската професия, както като практическа, така и като образователна и научно-изследователска област. Доказала е стремежа си към професионално усъвършенстване, а по време на академичната си кариера развива активна изследователска и проектна дейност, обогатява професионалния си опит със съвременни знания и практики.

2.Оценка на научно-изследователската дейност на кандидатката

2.1.Съпоставка с наукометричните изисквания за заемане на АД „доцент“ според ЗРАСРБ и ПРАС на МУ-Варна от 2021 г.

Гл.ас. Жана Павловска се явява в обявената конкурсна процедура със следната научна

продукция, носеща съответните точки:

- Дисертационен труд за ОНС „доктор“(показател А 1) -1 брой-**50** точки-;
- Хабилитационен труд- монография, 216 стр. (показател Б 2)- 1 брой-**100** точки ;
- Публикации в научни издания, реферирани или индексирани в световноизвестни бази данни, WOS или Scopus (показател Г7) – 2 броя статии – **120** точки;
- Публикации и доклади в нереферирани списания с научно рецензирани и/или публикувани в рецензирани колективни томове в пълен текст (показател Г8 -9) 5 статии и самостоятелна глава от колективна монография -**87,5** точки

Цитирания - 7 броя- **50** точки

Съпоставката на постигнатите от кандидатката брой точки 407,5 с минималния брой точки изисквани от ЗРАСРБ за заемане на АД “доцент” показва, че тя напълно изпълнява посочените изисквания и даже ги надвишава.

Извън публикациите за покриване на минималните изисквания за АД „доцент”, кандидатката е представила още 16 статии, носещи **315** точки, както и цитирания, носещи **20** точки.

Установява се висока самостоятелност (42%) в научната продукция на кандидатката. Самостоятелен и водещ автор тя в 73% от представените публикации, което е белег на зрелост и опит.

2.2. Качествена характеристика на научно-изследователската продукция на кандидатката

Представената научна продукция на гл.ас. Жана Павловска е в предметната област на конкурса. Основните тематични направления на нейните научни трудове са:

- I.** Продължаващо обучение(ПО) на акушерките в България – сравнителна характеристика, регулация, организация, проблеми, иновативни образователни подходи за оценка;
- II.** История на акушерската професия и акушерското образование в България, професионална реализация на акушерката;
- III.** Стрес при обучението на студенти от специалностите „Акушерка“ и „Медицинска сестра“;
- IV.** Здравословно хранене по време на бременност и лактация;
- V.** Здравни грижи за възрастни хора;

VI. Вария

В първите две направления попадат най-голям брой и най-представителни публикации. Сред тях е и монографичния хабилитационен труд.

Оценка на хабилитационния труд „Професията на акушерката в България - историческо развитие, обучение и реализация.“ Монографията, базирана на богата библиография от 208 източника, е структурирана в три глави. Първата глава „Историческо развитие на професията на акушерката в България“ е най-голяма по обем, обхваща проблемите на професията през древността по българските земи, Средновековието, Османското владичество и Възраждането и от 1878 г. до наши дни. С познавателен характер са представените малко известни и/или интересни факти за акушерски практики от далечното минало, но големият изследователски принос на авторката се отнася най-вече до акушерската професия в периода след възстановяване на българската държава в 1878 година. Специално трябва да се отбележи прецизната ѝ работа по издирване и представяне на първите дипломирани акушерки, работили непосредствено след Освобождението - налични са биографиите, в т.ч. професионалният маршрут и дейност на 21 акушерки. За първи път е разкрита значителната активност на някои от тях в областта на печатното слово. Анализирани са техни публикации, които представят акушерките в този период като носители на нови идеи в областта както на обществения живот, така и на здравната и социална сфери. Равенство между половете, подобряване положението на работещата жена, борба с дискриминацията на жените, социална справедливост при оказване на медицинска помощ, рационални предложения за организация на родилната помощ, справяне с антихигиенните обичаи и предразсъдъци, издигане на здравно-културното ниво на жените - това са все проблеми, по които авторката представя доказателства за активността на акушерките в бурните следосвободенски години. В така обрисуваната от нея картина за първи път става ясен приносът на българските акушерки за модернизацията на обществото. За първи път са издирени и представени акушерки - големи дарителки за родилни домове, акушерско образование и други благородни каузи. Впечатляващи са свидетелствата на акушерките, работили във времето на интензивно разрастване и развитие на мрежата от акушерски грижи и профилирани лечебни заведения след Втората световна война. Разказите от първо лице на участничките в този процес на изграждане, най-често млади акушерки, справящи се с огромни трудности, трогват, удивляват и придават автентичност на авторските заключения. Освен чисто професионалните постижения в монографията са посочени и редица примери на хуманна и професионална отдаденост, които респектират и могат да бъдат извор на сила и вдъхновение за съвременните млади професионалисти.

Авторката задълбочено проучва професионалните организации, в които членуват или се създават от акушерките през 20-те и 30-те години на 20.век. Много добре е показан балансът, който те постигат между защита на собствените интереси и позицията по отношение на животрептящите проблеми на тяхното съвремие, най-вече по общественото здраве.

Втората глава е посветена на история и анализ на акушерското образование в България във всичките етапи на криволичещия му път за да достигне до висше бакалавърско в наши дни.

В третата глава „Професионално развитие и реализация на акушерката в България“ Жана Павловска не само анализира регламентиращи документи по непрекъснатото обучение на акушерките, но представя резултати от собствени изследвания, което освежава текста и дава информация за размисъл и за дискусии. Те, заедно с лансираните идеи в областта на нарастващото по значение следдипломно обучение, са важен поглед в бъдещето. В епохата на усиленото навлизане на новите научни постижения в практиката, непрекъснатото обучение се превръща в императив.

Заслужават адмирации усилията на авторката да открива нови факти, да бъде максимално точна в позоваванията си. Тя доказва умения да работи с архивни материали, абсолютно необходимо условие за успешни медико-исторически изследвания. Богатият илюстративен материал, поместен в книгата, допълнително разширява възприемането на текста от читателите. Научният стил на монографията е подходящо съчетан на места с увлекателен разказ, което увеличава нейната атрактивност.

Представената монография има характер на първо енциклопедично съчинение за професията „акушерка“ у нас със собствени оригинални теоретико-познавателни приноси. Тя представлява сериозен принос в търсенето на връзка между корените на професията със съвременното ѝ и бъдещо развитие; доставя нови знания за развитието ѝ в България; извайва образите на първите дипломирани акушерки - професионалистки, обществено ангажирани с мисия, която им определя място сред възрожденски настроените активни слоеве на българското общество, поело нелеката задача за модернизацията му в зората на 20-и век.

Изразявам съгласие със формулираните от кандидатката приноси на научно-изследователската ѝ работа. Наред с теоретико-историческите, сред тях се открояват и практико-приложни в областта най-вече на продължаващото обучение на акушерките. Разработени са: алгоритъм на ПО, Модел на ПО и инструментариум (карта за оценка на професионално развитие на акушерката и професионално портфолио), предложение за

единна акредитация на ПО) и други, които могат сравнително бързо да бъдат внедрени в практиката.

Разпространението на резултатите от научно-изследователската работа на кандидатката е осъществено чрез публикации в подходящи списания чрез участие в научни форуми. Отбелязани са 35 участия, от които международни-7, с международно участие-8 и национални-20.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидатката

Началото на преподавателската работа на Ж. Павловска е в периода 2002-2005 г. като хоноруван преподавател в Медицински колеж-Велико Търново, но реално академичната ѝ кариера започва от 2015 г. От приложената справка от МУ-Варна е видно, че тя участва в учебния процес с лекции, упражнения, водене на учебна практика и преддипломен стаж. През последните 5 години тя има учебна натовареност с 714, 832, 636, 777 и 576 часа, които постоянно надвишават определената нормативно годишна натовареност от 360 часа.

Тя е курсов ръководител и често на дипломни работи; До сега има регистрирани 78 дипломанти под нейно ръководство.

Според приложената справка за учебната натовареност е видно, че през последните 5 години гл.ас. Жана Павловска е имала годишна натовареност часа, с което постоянно надвишава приетия норматив от 360 часа.

Лични впечатления.

Познавам гл.ас. Жана Павловска от участието ѝ в курсове и форуми по история на медицината, като прецизен и интересен изследовател на близкото минало на българското здравеопазване.

Заключение

Анализът на цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на гл.ас. Жана Павловска, д.оз. показва, че тя е професионалист с богат практически опит, е изграден преподавател и изследовател със значими приноси с теоретико-познавателен и практико-приложен характер. Тя покрива критериите на Закона за развитие на академичния състав в РБ и на ПРАСС на МУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“. Новата академична позиция ще даде възможност за разгръщане на знанията и уменията ѝ за успеха на катедраЗдравни грижи Велико Търново.Всичко това е основание за положителната ми оценка и с убеденост да препоръчам на членовете на Научното жури да гласуват **гл.ас.Жана Павловска д.оз да заеме академичната**

длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по специалност „Управление на здравните грижи“, за нуждите на Катедра „Здравни грижи Филиал Велико Търново.

04.05.2024 г.

Член на НЖ:

доц. Н.Фесчиева, дм